

– Syftet är att vinna oss för kriget

Forskaren Noora Kotilainen har gått igenom 20 000 bilder från den internationellt sammansatta militärstyrkan ISAF, verksam i Afghanistan. Hon har noga analyserat materialet.

Foto: Angela Abbey

I bildvalet vill ISAF förmedla berättelsen om "the West and the Rest" med en västerländsk orientaliserad kolonialsyn på afghanerna, anser hon.

Noora Kotilainen är knuten till Finska institutet för utrikesaffärer vid Helsingfors Universitet. Hon framträdde på ABF-huset den 8 oktober under årets Afghanistanvecka, där jag lyssnade till henne:

– Ett viktigt syfte med bilderna är att vinna "hearts and minds" – hjärtan, själar – för att detta är ett rättfärdigt krig, att det krigstruppen gör är

rätt och riktigt. Men det handlar inte om att vinna afghanernas själar och hjärtan – utan våra, sa Noora Kotilainen:

– Bilderna visar aldrig sårade eller döda koalitions soldater. Istället visas starka moderna västerländska soldater som gett sig ut i världen för att vara humanitära hjälpare. Som lär ut goda styrelseformer, stödjer kvinnor och barn och i allmänhet är motståndare till allt ont. Bilderna berättar historien om Västs humana krigare som kommer till ett krisområde i ett kaotiskt, icke-demokratiskt Syd.

Afghanerna – svaga

På ett helt annat sätt förhåller det sig med afghanerna i bilderna:

– Afghanerna framställs som svaga, underordnade mottagare av hjälp, sa Noora Kotilainen:

– I dessa bilder finns en indelning i människor och "under-människor". På en del finns blod, kroppsdelar, lidande. Då handlar det alltid om afghansk lokalbefolkning. Och så bilder som visar hur Väst sträcker ut en hjälpande, botande, hand till dessa. Bland de 20 000 ISAF-bilderna finns inte en enda som visar hur koalitionsstyrkorna avlossar ett vapen. Den väs-

terländska kroppen representerar inte i något avseende kriget.

Kunskap är bästa vapnet

– När det gäller kvinnorna framställs ISAF i bilderna som de som möjliggör utveckling. Budskapet är att "en kvinna som är obeslöjad är en kvinna som är säker" samt att det måste vara krig innan kvinnorna kan bli fria. Samtidigt talar man inte om att det är krig, utan om en "krigsliknande" situation, säger Noora Kotilainen:

– Eller som fotografen Susan Sonntag sa det: "There is no atrocity if there is no picture", det vill säga: "Finns det ingen bild så finns det inget övergrepp".

Noora Kotilainen fick frågan om hur vi ska förhålla oss för att inte bli en del av brottet, för att inte luras med i bildflodens propagandavärld? Hennes svar var, kort och gott:

– Kunskap och böcker är det bästa vapnet mot detta.

Henrik Persson

Noora Kotilainen.
Foto: Henrik Persson

Fakta:

De 20 000 ISAF-bilder Noora Kotilainen gått igenom finns på: www.flickr.com/photos/isafmedia